

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

**Razglasitev epidemije predstavlja
neobičajen dogodek, ki skladno z
Zakonom o fiskalnem pravilu
omogoča uveljavljanje izjemnih
okoliščin**

Marec 2020

Številka dokumenta: 30-2/2020/2

Ocena Fiskalnega sveta:

Razglasitev epidemije predstavlja neobičajen dogodek, ki skladno z Zakonom o fiskalnem pravilu omogoča uveljavljanje izjemnih okoliščin in s tem začasno odstopanje od srednjeročne vzdržnosti javnih financ

Po oceni Fiskalnega sveta razglasitev epidemije v Sloveniji¹ ustreza definiciji iz druge točke prvega odstavka 12. člena Zakona o fiskalnem pravilu (ZFisP), ki v primeru neobičajnega dogodka, na katerega ni mogoče vplivati, omogoča uveljavljanje izjemnih okoliščin za ukrepe, povezane z blažitvijo posledic takšnega dogodka, in s tem začasno odstopanje od srednjeročne uravnoveženosti javnih financ.

Izbruh virusa SARS-CoV-2 bo imel občuten negativen vpliv na makroekonomska in javnofinančna gibanja. Ekonomska politika mora v tako negotovih razmerah pripraviti ter kar najhitreje in agresivno izvesti nabor ukrepov, ki bodo – poleg ukrepov, ki v največji mogoči meri omejujejo širjenje epidemije – preprečili hiter in globok padec gospodarske aktivnosti in zaposlenosti. Po prenehanju izjemnih okoliščin slovenska in evropska zakonodaja določata tudi način in časovni okvir t. i. popravljalnega mehanizma za ponovno doseganje srednjeročne uravnoveženosti salda sektorja država.

Ob pričakovanem izrazitem poslabšanju gospodarskih razmer zaradi izbruha in širjenja virusa SARS-CoV-2 Fiskalni svet opozarja, da ZFisP v drugi točki prvega odstavka 12. člena v primeru neobičajnega dogodka, na nastanek katerega ni mogoče vplivati in ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja država, omogoča odstopanje od srednjeročne uravnoveženosti pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti. Nastanek in prenehanje izjemnih okoliščin ugotovi vlada po pridobitvi ocene Fiskalnega sveta. Po 13. členu ZFisP državni zbor določi obseg dopustnih odstopanj od srednjeročne uravnoveženosti s sprejemom spremembe okvira za pripravo proračunov sektorja država. V skladu z veljavnimi evropskimi fiskalnimi pravili se morajo ukrepi neposredno nanašati na izjemne okoliščine in morajo biti začasni.² Tako Fiskalni svet od vlade pričakuje, da bo te ukrepe natančno opredelila in kvantificirala. Po prenehanju izjemnih okoliščin ZFisP v 14. členu določa t. i. popravljalni mehanizem, ki določa način in časovni okvir za ponovno doseganje srednjeročne uravnoveženosti salda sektorja država. Prvi odstavek 14. člena določa, da v primeru, ko je strukturni saldo sektorja država nižji od minimalne vrednosti, določene v prvem odstavku 3. člena ZFisP, minister, pristojen za finance, uporabi ukrepe, ki so določeni v zakonu, ki ureja javne finance, z namenom srednjeročnega uravnoveženja javnih financ. V primeru, da se s temi ukrepi ne zagotovi, da je strukturni saldo sektorja država najmanj enak minimalni vrednosti iz prvega odstavka 3. člena, mora vlada skladno z drugim odstavkom 14. člena najpozneje v treh mesecih državnemu zboru predložiti v sprejem predlog spremembe okvira in predlog programa ukrepov, s katerimi bo zagotovila spoštovanje srednjeročne uravnoveženosti.

¹ <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-0532/odredba-o-razglasitvi-epidemije-nalezljive-bolezni-sars-cov-2-covid-19-na-obmocju-republike-slovenije>

² Vade Mecum on the Stability and Growth Pact 2019 Edition, str. 26 (https://ec.europa.eu/info/publications/vade-mecum-stability-and-growth-pact-2019-edition_en).